

Català I

L'estàndard oral

Com s'ha constituït?

Com s'ha constituït?

A) Condicionants:

- Per al català no es compleix la condició fonamental de comunicació normal i general.
- Parteix de dèficits històrics, que la normativa va resoldre però no del tot.
 - La tradició de normalitat de l'edat mitjana es trenca al període denominat Decadència.
 - La recuperació de la Renaixença “literària” és parcial i recolza en l'arcaisme (típic de l'època romàntica).
 - La llengua en el nivell popular és molt viva, però plena de castellanismes (antes, después, en ves de, menos).
 - La normativa fabriana es basa en una obra de depuració, que va ser seguida sobretot a la Catalunya estricta (molt menys a Mallorca i València).

Com s'ha constituït?

- La normativa del català, base de l'estàndard, es va construir principalment sobre el català central.
- L'aparició dels MCM audiovisuals en català es produeix amb un domini lingüístic fragmentat administrativament.
- El mitjà de més abast TV3 emet des de Barcelona i fa unes propostes i té una pràctica molt “central”.
- La gent que no té una formació o un interès especial considera que l'estàndard català és el central (incloent-hi estudiants no “centrals” de CAV UPF!).

(segueix...)

Com s'ha constituït?

La situació descrita i el suport d'una tradició certa de denominacions diverses (valencià, mallorquí...) ha fet que sorgissin entrebancs en forma de secessionisme per a l'estàndard, amb l'ajuda dels interessos i la manipulació polítics. Especialment al País Valencià, on podríem dir que hi ha tres posicions:

(segueix...)

Com s'ha constituït?

- Món acadèmic, amb editorials i intel·lectualitat, alineats amb la unitat de la llengua. IIFV
- Institucions polítiques (Generalitat Valenciana...), sempre pendents dels dictàmens del CVC i AVL que ells mateixos han creat. De moment mantenen actituds ambigües però no secessionistes: apliquen les Normes de Castelló (1932) però no eliminen el secessionisme (la Diputació de València premia obra literària amb normes del Puig).
- Secessionistes: tenen unes normes “del Puig” avalades per mitja dotzena d'intel·lectuals. Són pocs però fan molt soroll. Tenen un discurs molt radical de “llengua valenciana” i “Nació valenciana” però la seva normativa recull tots els castellanismes que els fabristes no van eliminar de la llengua parlada
(mossarabia.lavila.net/elpuig.html)

B) Configuració

Qüestió prèvia: el pes del català central

Exemples de formes excloses de la normativa o de l'estàndard

Fonètica	érets / àpit / cart / dugues / allavòrens / llenga / aiga / aigalit / nosatres / atres / nar / vànoa / moïment / s'ha mort / <u>hi</u> dormit / istiu / dicidir / vegilar / encostipat / radere / sats / juriol / esbergínia / uials / ceies / vui / fiol / tovaiola / (ieisme)
Morfologia	sapiguer / poguer / volguer // prous / masses / forces / enriure-se'n / enrecordar-se'n / empenedir-se'n / tornar'ls-hi les claus / els hi molesta que canti

jaume.marti@upf.edu
lluis.de.yzaguirre@gmail.com